

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 110/16

Luxemburg, 12 oktober 2016

Arrest in zaak C-166/15

Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasījevičs

De eerste verkrijger van een kopie van een computerprogramma met een onbeperkte gebruikslicentie mag die kopie en de bijbehorende licentie tweedehands doorverkopen aan een nieuwe verkrijger

Als de originele fysieke drager van de oorspronkelijk geleverde kopie echter beschadigd raakt, wordt vernietigd of verloren gaat, mag die verkrijger zijn reservekopie van het programma niet aan de nieuwe verkrijger verschaffen zonder toestemming van de auteursrechthebbende

In Letland worden Aleksandrs Ranks en Jurijs Vasījevičs strafrechtelijk vervolgd omdat zij onder meer op georganiseerde wijze auteursrechtelijk beschermd materiaal illegaal hebben verkocht en andermans merk opzettelijk illegaal hebben gebruikt. In 2004 zouden zij namelijk reservekopieën van verschillende auteursrechtelijk beschermde computerprogramma's van Microsoft (waaronder versies van Microsoft Windows-software en het kantoorsoftwarepakket Microsoft Office) via een onlinemarktplaats hebben verkocht. Het aantal exemplaren dat van de programma's is verkocht, wordt geschat op meer dan 3 000, zodat de materiële schade die Microsoft heeft geleden door de activiteiten van Ranks en Vasījevičs, is begroot op 265 514 EUR.

Tegen deze achtergrond wenst de Rīgas apgabaltiesas Kriminālietu tiesu kolēģija (regionale rechtbank Riga, strafkamer, Letland), die de zaak behandelt, van het Hof van Justitie te vernemen of het Unierecht aldus moeten worden uitgelegd dat de verkrijger van een op een niet-originele fysieke drager vastgelegde reservekopie van een computerprogramma, op basis van de in een richtlijn van de Unie¹ neergelegde regel inzake uitputting van het distributierecht, een dergelijke kopie mag doorverkopen wanneer de aan de eerste verkrijger geleverde originele fysieke drager van dat programma beschadigd is geraakt en die eerste verkrijger zijn exemplaar van die kopie heeft gewist of niet meer gebruikt.

In zijn arrest van heden oordeelt het Hof dat uit de regel inzake uitputting van het distributierecht volgt dat **degene die het auteursrecht op een computerprogramma heeft (in dit geval Microsoft) en in de Unie een kopie van dat programma op een fysieke drager (zoals een cd-rom of dvd-rom) met een onbeperkte gebruikslicentie heeft verkocht, zich niet meer tegen de latere wederverkoop van die kopie door de eerste verkrijger of latere verkrijgers kan verzetten, ongeacht of contractuele bedingen latere overdracht verbieden.**

De vraag betreft echter de wederverkoop van een op een niet-originele fysieke drager vastgelegde kopie („reservekopie”) van een **tweedehands** computerprogramma door een persoon die deze kopie heeft verkregen van de eerste verkrijger of een latere verkrijger.

Het Hof wijst erop dat aan de auteursrechthebbende op een computerprogramma op grond van de richtlijn het exclusieve recht toekomt om een deel of het geheel van het programma permanent of tijdelijk te reproduceren, ongeacht op welke wijze en in welke vorm, of om daarvoor toestemming te geven, onverminderd de in de richtlijn genoemde specifieke uitzonderingen. De rechtmatige verkrijger van een door de rechthebbende of met diens toestemming in het verkeer gebrachte

¹ Overeenkomstig de richtlijn betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's (richtlijn 91/250/EEG van de Raad van 14 mei 1991; PB 1991, L 122, blz. 42) wordt met de regel inzake uitputting van het distributierecht van de auteursrechthebbende het beginsel vastgelegd dat de eerste verkoop in de Unie van een kopie van een programma door de rechthebbende of met diens toestemming leidt tot verval van het recht om controle uit te oefenen op de distributie van die kopie in de Unie.

kopie van een computerprogramma kan die kopie dus tweedehands doorverkopen, op voorwaarde dat die overdracht geen afbreuk doet aan het exclusieve reproductierecht van de rechthebbende en dat het maken van een reproductie van het programma met toestemming van de rechthebbende plaatsvindt of onder de uitzonderingen van de richtlijn valt.

Het Hof roept in dit verband in herinnering dat volgens de richtlijn het maken van een reservekopie door een rechtmatige gebruiker van een programma niet bij overeenkomst kan worden verhinderd indien die kopie voor het gebruik van het programma nodig is. Elk contractueel beding dat strijdig is met deze regel, is nietig.

Voor het maken van een reservekopie van een computerprogramma gelden dus twee voorwaarden. De kopie moet worden gemaakt door een rechtmatige gebruiker van het programma en moet nodig zijn voor het gebruik daarvan.

Volgens het Hof moet deze regel, waarin een uitzondering is neergelegd op het exclusieve reproductierecht van de auteursrechthebbende op een computerprogramma, eng worden uitgelegd.

Hieruit volgt dat een reservekopie van een computerprogramma slechts kan worden gemaakt en gebruikt om te voorzien in de behoeften van de rechtmatige gebruiker van dat programma en dat die gebruiker, ook al heeft hij de originele fysieke drager van het programma beschadigd, vernietigd of verloren, die kopie dus niet mag gebruiken om het programma tweedehands door te verkopen aan een derde.

Het Hof komt dan ook tot het oordeel dat de richtlijn aldus moet worden uitgelegd dat **de eerste verkrijger van een kopie van een computerprogramma met een onbeperkte gebruikslicentie weliswaar het recht heeft om die kopie en de bijbehorende licentie tweedehands door te verkopen aan een nieuwe verkrijger, maar dat hij, als de originele fysieke drager van de hem oorspronkelijk geleverde kopie beschadigd raakt, wordt vernietigd of verloren gaat, zijn reservekopie van het programma niet aan die nieuwe verkrijger mag verschaffen zonder toestemming van de rechthebbende.**

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170